

Projektowanie Efektywnych Algorytmów				
Kierunek		Termin		
	Informatyka	Czwartek 19:05		
Temat		Problem		
	Algorytmy populacyjne	TSP		
Skład grupy		Nr grupy		
	241281 Karol Kulawiec	-		
Prowadzący		data		
	Mgr inż. Radosław Idzikowski	9 kwietnia 2020		

1 Opis problemu

Algorytmy populacyjne, w porównaniu do algorytmów lokalnego przeszukiwania, przechowują całą grupę rozwiązań i na ich podstawie buduje się kolejną grupę rozwiązań, które zastąpią bieżącą. Algorytmy populacyjne inspirują się procesami ewolucji naturalnej oraz odkryciami z dziedziny genetyki. Zbadany algorytm populacyjny: Algorytm genetyczny.

2 Algorytm genetyczny

Algorytm genetyczny (Genetic Algorithm) to algorytm heurystyczny, przeszukujący przestrzeń alternatywnych rozwiązań problemu w celu znalezienia rozwiązań najlepszych. Wykorzystuje mechanizm dostosowywania się żywych organizmów do otaczającego ich środowiska na drodze ewolucji. Algorytm spośród swojej populacji, poprzez określoną selekcję, wybiera rozwiązania, które następnie krzyżuje ze sobą i tworzy nowe osobniki. Jak to w naturze bywa, nowym osobnikom zdarzają się różne wynaturzenia, tak i w algorytmie uwzględnia się mutację osobników.

W algorytmie zbadano wpływ:

- selekcji: ruletka, turniejowa, rankingowa, losowa;
- operatora krzyżowania: jednopunktowy, OX, PMX;
- operatora mutacji: swap, insert, invert;
- rozwiązania hybrydowego.

Główny algorytm selekcyjny, w zależnie od wybranej metody selekcyjnej (wybor_selekcji), oraz wg ustawionych parametrów tej selekcji, dokonuje selekcji. Algorytm prezentuje się w następujący sposób:

Listing 1: selekcja_calosciowa()

```
def selekcja_calosciowa(populacja, wybor_selekcji=3, precyzja_ruletki=2,
       rozmiar_turnieju=2, metoda_selekcji_rankingowej=1,uwzglednienie_plci=
       False, wielkosc_populacji=100): #wybor i zmiana wszystkich par
2
       populacja_arr = np.array(populacja)
       ilosc_par = int(len(populacia)/2)
3
4
       pary = []
       if wybor_selekcji == 0: #Losowa:
5
6
            if uwzglednienie_plci:
7
                a = np.random.randint(0, int(wielkosc_populacji/2), size=[
                   ilosc_par,1])
8
                b = np.random.randint(int(wielkosc_populacji/2),
                   wielkosc_populacji , size=[ilosc_par ,1])
9
                pary = np.append(a,b, axis=1)
10
            else:
                pary = np.random.randint(0, wielkosc_populacji, size=[ilosc_par
11
                   ,2])
12
       elif wybor selekcji==1: #ruletka
13
14
            nr pary = 0
15
            while nr_pary < ilosc_par:</pre>
16
                if precyzja_ruletki == 0: #bez zwiekszenia precji selekcyjnej
17
```

```
18
                    f celu = np. array (populacia)
19
                    f_{celu} = f_{celu}[:,0]
20
                    rodzice = wybranie_rodzicow(f_celu)
21
22
                elif precyzja_ruletki == 1: #zwiekszenie presji selekcyjnej (
                    zwiekszenie preferencji wybierania lepszych rozwiazan)
23
                    przerobione_f_celu = []
24
                    stare_f_celu = np.array(populacja)
25
                    stare_f_celu = stare_f_celu[:,0]
26
                    max_ze_starych = np.max(stare_f_celu)
27
                    for stara_f_celu in stare_f_celu:
                        nowa_f_celu = stara_f_celu/max_ze_starych
28
29
                         przerobione_f_celu.append(nowa_f_celu)
30
                    rodzice = wybranie_rodzicow(przerobione_f_celu)
31
32
                elif precyzja_ruletki == 2: #wieksze zwiekszenie presji
                    selekcyjnej (moze byc za duze)
33
                    przerobione_f_celu = []
34
                    stare_dlugosci = np.array(populacja)
35
                    stare_dlugosci = stare_dlugosci[:,1]
                    min_z_dlugosci = np.min(stare_dlugosci)
36
37
                    for stara_dlugosc in stare_dlugosci:
38
                        nowa_dlugosc = stara_dlugosc - min_z_dlugosci + 1
39
                         przerobione_f_celu.append(1/nowa_dlugosc)
40
                    rodzice = wybranie_rodzicow(przerobione_f_celu)
41
42
                pary.append(rodzice)
                nr_pary += 1
43
44
45
        elif wybor_selekcji == 2: #turniejowa
            nr_pary = 0
46
47
            while nr_pary < ilosc_par:</pre>
48
                rodzice = [0,0]
49
                for i in range(2):
50
                    if uwzglednienie_plci:
51
                         uczestnicy_turnieju = np.random.randint(int(
                            wielkosc_populacji/2)*i, int(wielkosc_populacji/(2-i
                            )), size = [1, rozmiar_turnieju])
52
                    else:
53
                         uczestnicy_turnieju = np.random.randint(0,
                            wielkosc_populacji , size =[1,rozmiar_turnieju])
54
                    rozmiary = []
55
                    for j in range(rozmiar_turnieju):
                        rozmiary.append(populacja_arr[uczestnicy_turnieju[0,j
56
                            ],1])
57
                    min_rozmiar = np.min(rozmiary)
58
                    wygrany\_rodzic = 0
59
                    for j in range(rozmiar_turnieju):
60
                         if rozmiary[j] == min_rozmiar:
61
                             wygrany_rodzic = uczestnicy_turnieju[0, j]
```

```
62
                             break
63
                     rodzice[i] = wygrany_rodzic
64
65
                 pary . append ( rodzice )
66
                 nr_pary += 1
67
        elif wybor_selekcji==3: #rankingowa
68
            prawdopodobienstwa = []
69
            rangi = np.array([], dtype=int)
70
71
            arr_argsort = np.argsort(populacja_arr[:,1])
72
            for i in range(len(populacja)):
73
                 rangi = np.insert(rangi, 0, i+1)
74
            if metoda_selekcji_rankingowej == 0: # liniowa
75
                 for i in range(len(populacja)):
76
                     wspolczynnik_selekcji = 2.0 \#[1.0, 2.0]
77
                     funkcja_R = 2-wspolczynnik_selekcji+(2*(
                         wspolczynnik_selekcji-1)*(rangi[i]-1))/(len(populacja)
78
                     prawdopodobienstwa.append(funkcja_R)
79
            elif metoda_selekcji_rankingowej == 1: # nieliniowa
80
                 wspolczynnik selekcji = 1.41 #dobrany eksperymentalnie
81
                 sum_wsp_selekcji = suma_wsp_selekcji(wspolczynnik_selekcji, len
                    (populacja))
82
                 for i in range(len(populacja)):
83
                     funkcja_R = (len(populacja)*np.power(wspolczynnik_selekcji,
                         rangi[i]-1)/(sum_wsp_selekcji))
84
                     prawdopodobienstwa.append(funkcja_R)
85
86
            #Normalizacja funkcji R:
87
            prawdopodobienstwa = normalizacja_r(prawdopodobienstwa)
88
            nr_pary = 0
89
            while nr_pary < ilosc_par: #Teraz podobnie jak w ruletce
90
91
                 losowe_liczby = np.random.rand(2)
92
                 rodzice = [0, 0]
93
                 for nr_liczby , losowa_liczba in enumerate(losowe_liczby):
94
                     suma_prawd = 0
95
                     if uwzglednienie_plci:
96
                         prawdopodobienstwa = np.array(prawdopodobienstwa)*2
97
                         if nr_liczby == 1:
98
                             losowa_liczba += 1
99
                     for num, prawdopodobienstwo in enumerate (prawdopodobienstwa
                        ):
100
                         suma_prawd += prawdopodobienstwo
101
                         if (num == len(prawdopodobienstwa)-1) or (losowa_liczba)
                              < suma_prawd):
102
                             rodzice[nr_liczby] = arr_argsort[num]
103
                             break
                 pary.append(rodzice)
104
105
                 nr_pary += 1
```

```
106
107
```

return pary

Funkcje pomocnicze:

Listing 2: wybranie_rodzicow()

```
def wybranie_rodzicow(f_celu, uwzglednienie_plci=False):
2
        suma_f_celu = np.sum(f_celu)
3
        losowe_liczby = np.random.rand(2)
        rodzice = [0, 0]
4
5
        for nr_liczby , losowa_liczba in enumerate(losowe_liczby):
6
            prawdopodobienstwa = []
7
            for cel in f_celu:
8
                prawdopodobienstwa.append(cel/suma_f_celu)
9
            suma prawd = 0
10
            if uwzglednienie_plci:
11
                prawdopodobienstwa = np. array (prawdopodobienstwa) *2
12
13
                if nr liczby == 1:
14
                    losowa_liczba += 1
15
16
            for num, prawdopodobienstwo in enumerate (prawdopodobienstwa):
17
                suma_prawd += prawdopodobienstwo
                if (num == len(prawdopodobienstwa)-1) or (losowa_liczba <
18
                    suma_prawd):
                    rodzice[nr\_liczby] = num
19
20
21
22
        return rodzice
```

Listing 3: normalizacja_r()

```
1  def    normalizacja_r(prawdopodobienstwo):
2     nowe_prawdopodobienstwo = []
3     suma = 0
4     for prawd in prawdopodobienstwo:
5         suma += prawd
6     for prawd in prawdopodobienstwo:
7         nowe_prawdopodobienstwo.append(prawd/suma)
8     return nowe_prawdopodobienstwo
```

Listing 4: suma_wsp_selekcji()

```
def suma_wsp_selekcji(wspolczynnik_selekcji, dlugosc):
    suma = 0
    for i in range(dlugosc):
        suma += np.power(wspolczynnik_selekcji,i)
    return suma
```

Algorytm krzyżowania wygląda następująco:

```
1
   def krzyzowanie(para, operator=2):
2
       rodzic1 = para[0]
3
       rodzic2 = para[1]
4
5
       if operator == 0: # jednopunktowa - pierwsza polowa taka sama, druga to
            dopisanie liczb z drugiego rodzica
            miejsce_podzialu=int(len(rodzic1)/2)
6
7
            rodzic1_half = rodzic1[: miejsce_podzialu]
8
            rodzic1_copy = rodzic1.copy()
            rodzic2_half = rodzic2[: miejsce_podzialu]
9
            rodzic2_copy = rodzic2.copy()
10
11
12
            for item in rodzic2_half:
13
                rodzic1_copy = rodzic1_copy[rodzic1_copy!=item]
14
            for item in rodzic1_half:
15
                rodzic2_copy = rodzic2_copy[rodzic2_copy!=item]
16
17
            dziecko1 = np.array(list(rodzic2_half) + list(rodzic1_copy))
18
            dziecko2 = np.array(list(rodzic1_half) + list(rodzic2_copy))
19
20
        if operator == 1: #OX
21
           k1, k2 = np.random.randint(0, len(rodzic1), size = [1,2])[0]
22
            if k1>k2:
23
                k1, k2=k2, k1
24
25
            dziecko1 = rodzic1[k1:k2+1]
            dziecko2 = rodzic2[k1:k2+1]
26
27
            n_r_2 = np. array(list(rodzic2[k2+1:])+list(rodzic2[:k2+1]))
28
            n_r_1 = np. array(list(rodzic1[k2+1:])+list(rodzic1[k2+1]))
29
30
            for value in n_r_2:
                if value not in dziecko1:
31
                    dziecko1 = np.append(dziecko1, value)
32
33
            dziecko1 = np.append(dziecko1[len(dziecko1)-k1:], dziecko1[:len(
               dziecko1)-k1])
34
35
            for value in n r 1:
                if value not in dziecko2:
36
37
                    dziecko2 = np.append(dziecko2, value)
38
            dziecko2 = np.append(dziecko2[len(dziecko2)-k1:], dziecko2[:len(
               dziecko2)-k1])
39
40
        if operator == 2: #PMX
41
           k1, k2 = np.random.randint(0, len(rodzic1), size = [1,2])[0]
42
            if k1>k2:
43
                k1, k2=k2, k1
44
45
            dziecko1 = np.zeros(len(rodzic1))
46
            dziecko2 = np.zeros(len(rodzic1))
```

```
47
48
            przedzial1 = rodzic1 [k1:k2+1]
49
            przedzia12 = rodzic2[k1:k2+1]
50
51
            dziecko1[k1:k2+1] = przedzial1
52
            dziecko2[k1:k2+1] = rodzic2[k1:k2+1]
53
54
            dziecko1 = daj_dziecko(dziecko1, dziecko2, rodzic1, rodzic2,
                przedzial1 , przedzial2 )
            dziecko2 = daj_dziecko(dziecko2, dziecko1, rodzic2, rodzic1,
55
                przedzial2 , przedzial1 )
56
57
        return dziecko1, dziecko2
   Funkcje pomocnicze:
                                    Listing 6: daj_dziecko()
   def daj_dziecko(dziecko1, dziecko2, rodzic1, rodzic2, przedzial1,
       przedzia12):
2
        for item in przedzia12:
3
            if item not in przedzial1:
4
                 miejsce = rekurencyjne_szukanie(rodzic1, rodzic2, item,
                    przedzial1 , przedzial2 )
5
                dziecko1[miejsce] = item
6
7
        for i in range (dzieckol. size):
8
            if dziecko1[i]==0:
9
                dziecko1[i] = rodzic2[i]
        return dziecko1
10
                                Listing 7: rekurencyjne_szukanie()
   def rekurencyjne_szukanie(rodzic1, rodzic2, item, przedzial1, przedzial2):
1
2
        index = np.argwhere(np.array(rodzic2)==item)[0,0]
3
        item2 = rodzic1[index]
        if item2 in przedzia12:
4
5
            miejsce = rekurencyjne_szukanie (rodzic1, rodzic2, item2, przedzial1
                , przedzial2)
6
7
            miejsce = np. argwhere (np. array (rodzic2) == item2) [0,0]
8
        return miejsce
   Algorytm mutacyjny:
                                     Listing 8: mutacja()
   def mutacja(path, wariant=2, rozmiar=10):
1
2
        a,b = zaburzonePozycje(rozmiar)
3
        if wariant == 0: #SWAP
4
```

path = swap_sciezka(path, a, b)

5

6

Funkcje swap_sciezka(), inseert_sciezka() oraz invert_sciezka() nie różnią się od metod z poprzedniego etapu.

W rozwiązaniu hybrydowym zastosowano algorytm Local Search 2OPT, który wykonuje się do momentu znalezienia pierwszego polepszenia.

Listing 9: ls_2opt()

```
def ls_2opt(arr,populacja, wersja_ls, jedna_iteracja, rozmiar):
2
      #nowe_populacje = populacja.copy()
3
      if wersja_1s == 0:
4
           nowe_populacje = ls_greedy(arr,populacja, jedna_iteracja=
              jedna_iteracja, rozmiar=rozmiar) #first improvement, first
              descent
5
      if wersja_1s == 1:
6
           nowe_populacje = ls_steepest(arr,populacja, jedna_iteracja=
              jedna_iteracja, rozmiar=rozmiar) #best impovement, highest
              descent
7
8
       return nowe_populacje
```

Algorytm może wykonać się albo zachłannie, albo ostro:

Listing 10: ls_greedy()

```
def ls_greedy(arr,populacje, jedna_iteracja=True, rozmiar=10):
1
2
        nowe_populacje = populacje.copy()
3
        for nr, populacja in enumerate (populacje):
4
            path = populacja[2]
5
            length = populacja[1]
            while True:
6
7
                best_new_path = []
8
                best_new_length = length
9
                nowy=False
10
                for i in range (len(path)-1):
11
                     for j in range(i+1, len(path)):
12
                         new_path = path.copy()
13
                         new_path[i], new_path[j]=new_path[j], new_path[i]
14
                         new_length = new_length = countPathFaster(length, path,
                              new_path , arr , rozmiar , i , j )
                         #new_length = countPath(new_path, arr, rozmiar)
15
                         if new_length < best_new_length:</pre>
16
17
                             best_new_length = new_length
18
                             best_new_path = new_path
19
                             nowy=True
20
                             break
```

```
21
                     if nowy:
22
                          break
23
                 if best_new_length < length:</pre>
24
                     length = best_new_length
25
                     path = best_new_path
26
                     if jedna_iteracja:
27
                          break
28
                 else:
29
                     break
30
31
            nowe_populacje[nr][2] = path
32
            nowe_populacje[nr][1] = length
33
            nowe_populacje[nr][0] = 1/length
34
        return nowe_populacje
```

Listing 11: ls_steepest()

```
def ls_steepest(arr, populacje, jedna_iteracja=True, rozmiar=10):
1
2
        nowe_populacje = populacje.copy()
3
        for nr, populacja in enumerate (populacje):
4
            path = populacja[2]
5
            length = populacja[1]
6
            while True:
7
                best_new_path = []
8
                best_new_length = length
9
                for i in range (len(path)-1):
10
                     for j in range(i+1, len(path)):
                         new_path = path.copy()
11
12
                         new_path[i], new_path[j]=new_path[j], new_path[i]
13
                         new_length = countPathFaster(length, path, new_path,
                             arr, rozmiar, i, j)
14
                         #new_length = countPath(new_path, arr, rozmiar)
15
                         if new_length < best_new_length:</pre>
16
                             best new length = new length
17
                             best_new_path = new_path
18
19
                if best_new_length < length:</pre>
20
                     length = best_new_length
21
                     path = best_new_path
22
                     if jedna_iteracja:
23
                         break
24
                else:
25
                     break
26
27
            nowe_populacje[nr][2] = path
28
            nowe_populacje[nr][1] = length
29
            nowe_populacje[nr][0] = 1/length
30
        return nowe_populacje
```

Dodatkowo, w celu przyśpieszenia obliczeń długości ścieżki, zaimplementowano algorytm, wykonujący stałą liczbę operacji:

```
def countPathFaster(old_length, old_path, path, arr, rozmiar,i,j):
1
2
        length = old_length
3
        if i == 0:
4
            length -= arr[0][old_path[0]]
5
            length -= arr[old_path[0]][old_path[1]]
6
7
            length += arr[0][path[0]]
8
            length += arr[path[0]][path[1]]
9
        else:
10
            length -= arr[old_path[i-1]][old_path[i]]
            length -= arr[old_path[i]][old_path[i+1]]
11
12
13
            length += arr[path[i-1]][path[i]]
14
            length += arr[path[i]][path[i+1]]
15
16
        if j == rozmiar -2:
            length = arr[old_path[j-1]][old_path[j]]
17
18
            length -= arr[old_path[j]][old_path[0]]
19
20
            length += arr[path[j-1]][path[j]]
21
            length += arr[path[j]][path[0]]
22
        else:
23
            length -= arr[old_path[j-1]][old_path[j]]
24
            length -= arr[old_path[j]][old_path[j+1]]
25
26
            length += arr[path[j-1]][path[j]]
27
            length += arr[path[j]][path[j+1]]
28
29
30
        return length
```

2.1 Algorytm i jego przebieg

W celu porównania algorytmu do algorytmów przeszukiwań lokalnych, warunkiem końcowym jest ten sam czas trwania algorytmu, który nie przekracza 7s.

W algorytmie, w celu zmniejszenia możliwych kombinacji, przyjmujemy elitaryzm, wielkość populacji równą 100, prawdopodobieństwo krzyżowania równe 90%, prawdopodobieństwo mutacji równe 10%, mutowanie przy pomocy metody invert.

Algorytm najpierw w losowy sposób wybiera populację początkową, następnie zapisywany jest elitarny osobnik, który zostanie dodany do listy, po wykonaniu wszystkich operacji. W głównej pętli, wybierane przy pomocy selekcji są pary (tutaj 50 par, ponieważ 100 osobników w populacji), a następnie dla każdej pary, przy pomocy krzyżowania i mutowania, tworzy się ich dzieci. Dzieci dodane zostają do nowej populacji, która po wykonaniu wszystkich dzieci, zastąpi bieżącą populację. Z wszystkich dzieci, sprawdzane jest, czy któreś z nich jest nowym najlepszym rozwiązaniem, elitarny osobnik zastępuje najgorszego na liście osobników, następnie wybierany jest nowy elitarny, z bieżącej populacji. Na koniec, jeżeli algorytm uwzględnia wersję hybrydową, dla każdego dziecka, wywołuje się algorytm Local Search.

```
1 \quad def \quad obliczenie Czasu Wyniku (\, arr \, , \, \, rozmiar \, , czy\_hybrydowy \, , wersja\_ls \, ,
       czy_jedna_iteracja_w_ls, czy_rozroznienie_plci, nr_selekcji,
       precyzja_ruletki, ilosc_uczestnikow_turnieju, metoda_selekcji_rankingowej,
       metoda_krzyzowania):
2
        elitaryzm=True
3
        wielkosc_populacji = 100
4
        nr pokolenia = 1
5
        p_k = 0.9 # Prawdopodobienstwo krzyzowania, 0.6-1.0
6
        p_m = 0.1 # Prawdopodobienstwo mutacji, 0.01 - 0.1
7
        max_czas = 7.0 # maksymalny czas dzialania algorytmu
8
        wariant_mutowania = 2
9
        populacja_poczatkowa = [] #funckja celu = 1/dlugosc, dlugosc, sciezka
10
        for i in range(wielkosc_populacji):
11
            path = np.random.permutation(range(1,rozmiar))
12
            length = countPath(path, arr, rozmiar)
13
            populacja_poczatkowa.append([1/length,length,path])
14
15
        najkrotsza_dlugosc , najlepsze_rozwiazanie = najlepsze_z(
           populacja_poczatkowa)
16
17
18
        start = datetime.datetime.now()
19
        duration = datetime.datetime.now() - start
20
        populacja = populacja_poczatkowa
21
22
        arr_pop=np.array(populacja)
23
        elitarni_osobnicy =[]
24
        if elitaryzm:
25
            elitarny = populacja_poczatkowa[np.argmin(arr_pop[:,1], axis=0)]
26
27
        while duration.total_seconds() < max_czas:</pre>
28
            # wybranie wielkosc_populacji/2 par
            pary = selekcja_calosciowa(populacja, wybor_selekcji=nr_selekcji,
29
                precyzja_ruletki=precyzja_ruletki, rozmiar_turnieju=
                ilosc_uczestnikow_turnieju, metoda_selekcji_rankingowej=1,
                uwzglednienie_plci=czy_rozroznienie_plci, wielkosc_populacji=
                wielkosc populacji)
30
            i = 0
31
            k = int(len(populacja_poczatkowa)/2)
32
            populacja_nowa = []
33
            while i < k:
34
                dziecko1 = populacja[pary[j][0]][2]
                dziecko2 = populacja[pary[j][1]][2]
35
36
                dzieci = []
37
                dzieci.append(dziecko1)
38
                dzieci.append(dziecko2)
39
                R = np.random.rand(3)
40
                if R[0] < p_k:
41
                     dziecko1, dziecko2 = krzyzowanie (dzieci, operator=
```

```
metoda krzyzowania)
42
                if R[1] < p_m:
43
                    dziecko1 = mutacja(dziecko1, wariant=wariant_mutowania,
                        rozmiar=rozmiar)
44
                if R[2] < p_m:
                    dziecko2 = mutacja(dziecko2, wariant=wariant_mutowania,
45
                        rozmiar=rozmiar)
46
47
                dziecko1 = dziecko1.astype(int)
48
                dziecko2 = dziecko2.astype(int)
49
                length1 = countPath(dziecko1, arr, rozmiar)
50
                length2 = countPath(dziecko2, arr, rozmiar)
51
                populacja_nowa.append([1/length1,length1,dziecko1])
                populacja_nowa.append([1/length2,length2,dziecko2])
52
53
54
                j += 1
55
56
            populacja = populacja_nowa
57
            najkrotsza_dlugosc_z_obecnej_populacji,
               najlepsze_rozwiazanie_z_obecnej_populacji = najlepsze_z(
               populacia)
58
            if najkrotsza_dlugosc_z_obecnej_populacji < najkrotsza_dlugosc:
59
                najkrotsza_dlugosc = najkrotsza_dlugosc_z_obecnej_populacji
60
                najlepsze_rozwiazanie =
                    najlepsze_rozwiazanie_z_obecnej_populacji
61
62
            arr_pop=np.array(populacja)
63
            if elitaryzm:
64
                najgorszy = np.argmax(arr_pop[:,1], axis=0)
                if populacja[najgorszy][1] > elitarny[1]:
65
                    populacja[najgorszy] = elitarny
66
67
68
                arr_pop=np.array(populacja)
                elitarny = populacja[np.argmin(arr_pop[:,1], axis=0)]
69
70
71
            if czy hybrydowy:
72
                populacja = ls_2opt(arr, populacja, wersja_ls=wersja_ls,
                   jedna_iteracja=czy_jedna_iteracja_w_ls , rozmiar=rozmiar)
73
74
            duration = datetime.datetime.now() - start
75
76
        return najkrotsza_dlugosc
```

3 Eksperymenty obliczeniowe

Obliczenia, tak samo jak poprzednio, zastały wykonane na laptopie z procesorem i5-7300HQ, kartą graficzną NVI-DIA GeForce GTX 1050, 16GB RAM i DYSK SSD oraz zostały napisane w języku Python.

Zebrano 216 danych. Z powodu tak dużej liczby danych, wszystkie dane nie zostaną zaprezentowane, a jedy-

nie to, co udało się na ich podstawie wywnioskować. Porównywane będą jakości wyników, które obliczane były poprzez podzielenie optymalnego rozwiązania, przez uzyskany wynik. Ponieważ uzyskany wynik, nie mógłby być mniejszy niż optymalny, wyniki mieszczą się w zakresie (0.0 - 1.0], gdzie 1.0 oznacza uzyskanie optymalnego wyniku, 0.5 uzyskanie dwukrotnie gorszego wyniku, itp.

3.1 Wnioski

Porównanie jakości wyników wg następujących parametrów:

Tablica 1: Rozwiązanie hybrydowe

Czy rozwiązanie hybrydowe	min	mean	max
Tak	0.228	0.544	1.0
Nie	0.235	0.519	1.0

Tablica 2: Wersja rozwiązania hybrydowego

Wersja LS	min	mean	max
Greedy	0.240	0.583	1.0
Steepest	0.228	0.505	1.0

Tablica 3: Wersja selekcji

Wersja selekcji	min	mean	max
Losowa	0.228	0.498	1.0
Ruletka	0.228	0.525	1.0
Turniejowa	0.230	0.551	1.0
Rankingowa	0.232	0.557	1.0

Tablica 4: Presja najlepszych osobników w ruletce

Presja	min	mean	max
Zwykła	0.228	0.515	1.0
Zwiększona	0.228	0.516	1.0
Mocno zwiększona	0.234	0.542	1.0

Tablica 5: Ilość uczestników turnieju

Ilość	min	mean	max
2	0.231	0.549	1.0
10	0.230	0.553	1.0

Tablica 6: Metoda selekcji rankingowej

idoned of interoda sciencji rankingowe						
Metoda	min	mean	max			
liniowa	0.233	0.556	1.0			
nieliniowa	0.232	0.558	1.0			

Tablica 7: Metoda krzyżowania

Krzyżowanie	min	mean	max
jednopunktowe	0.229	0.545	1.0
OX	0.228	0.531	1.0
PMX	0.228	0.532	1.0

Z powyższych danych wynika, że dla:

- rozwiązania hybrydowego: lepiej wypadło zastosowanie rozwiązania hybrydowego, który mimo spowolnienia działania algorytmu, korzystnie wpłynął na wynik,
- wersji rozwiązania hybrydowego: lepiej wypadła wersja greedy, wg mnie spowodowane jest to tym faktem, że ponieważ i tak akceptujemy pierwszą poprawę wyniku, algorytm greedy szybciej znajduje pierwszy lepszy wynik, niż algorytm steepest przeszuka całe sąsiedztwo bieżącego wyniku, co korzystnie wpływa na ilość wykonanych iteracji algorytmu,
- wersji selekcji:
 najlepszą wersją okazała się wersja rankingowa, następnie turniejowa, a następnie ruletka,
- presji najlepszego osobnika w ruletce: najlepsze wyniki uzyskano dla największej presji najlepszego osobnika,
- ilości uczestników turnieju: lepiej wypadła większa grupa,
- metody selekcji rankingowej:
 z małą przewagą lepiej wypadła metoda nieliniowa,
- metody krzyżowania: co zadziwiające, najlepiej sprawdziło się jednopunktowe, najmniej skomplikowane rozwiązanie.

Najlepsze uzyskane wyniki dla poszczególnych rozmiarów:

Tablica 8: Najlepsze uzyskane wyniki

rozmiar	jakość wyniku	wynik	optymalny wynik
21	1.000	2707	2707
71	0.668	2917	1950
323	0.305	4347	1326

Jak widać, algorytm dla małych wartości, potrafi dać optymalny wynik. Dla dużych, uzyskany wynik w tak krótkim czasie, różni się znacznie od optymalnego. Porównując czasy, do czasów algorytmu SA oraz TS, algorytm GA mieści się pomiędzy nimi.

Kombinacje parametrów, które dały 5 najlepszych wyników:

Tablica 9: TOP 5 kombinacji parametrów dla rozmiaru 71

czy hybrydowy	wersja ls	selekcja	specyfikacja selekcji	metoda krzyżowania	jakość wyniku
True	greedy	losowa	brak	jednopunktowe	0.668495
True	greedy	ruletka	zwiększona presja	jednopunktowe	0.634146
True	greedy	ruletka	zwykła presja	jednopunktowe	0.574374
True	greedy	turniej	2 uczestników	jednopunktowe	0.537042
True	greedy	rankingowa	nieliniowy	jednopunktowe	0.532496

Tablica 10: TOP 5 kombinacji parametrów dla rozmiaru 323

czy hybrydowy	wersja ls	selekcja	specyfikacja selekcji	metoda krzyżowania	jakość wyniku
True	greedy	rankingowa	liniowa	OX	0.305038
True	greedy	turniej	10 uczestników	OX	0.302119
True	greedy	rankingowa	nieliniowa	OX	0.293948
True	greedy	rankingowa	nieliniowa	PMX	0.293039
True	greedy	turniej	10 uczestników	PMX	0.291621

Jak widać w zestawieniu, nie ma jednej kombinacji wyników, która dała by najlepsze wyniki dla każdego rozmiaru. Widać, że opłaca się zastosować hybrydowe rozwiązanie, w wersji greedy, jednak wersję selekcji i krzyżowania należy dobrać eksperymentalnie.

4 Wnioski

Algorytm genetyczny to bogate narzędzie z duża możliwością rozwoju. Na w pełni przetestowanie wszystkich konfiguracji algorytmu, zabrakło czasu. Być może, algorytm gorzej wypadł od algorytmu SA, ponieważ badanie odbywało się przez 7s i algorytm genetyczny nie mógł w pełni wykorzystać swojej przewagi polegającej na sprawniejszym wychodzeniu z optimum lokalnych.